

Liite 5: Tietosuoja

1. Tausta

Theseuksen käyttöön, ylläpitoon, kehittämiseen ja yhteistyöhön liittyvistä tehtävistä ja vastuista on tehty Kansalliskirjaston ja Arene ry:n välillä palvelusopimus (Sopimus), johon tämä henkilötietojen käsittelyä koskeva tietosuojaliite (Liite) liittyy.

Theseus-julkaisuarkistossa henkilötietoja on aineistoissa, metatiedoissa, kirjautuneiden käyttäjien tiedoissa ja palvelun keräämissä lokitiedoissa. Sopijapuolet toimivat näiden henkilötietojen suhteen sekä rekisterinpitäjinä että käsittelijöinä. Tämän vuoksi henkilötietojen käsittely edellyttää yhteistyötä ja käytäntöjen sopimista tietosuojalainsäädännön määräysten noudattamisen lisäksi. Toisaalta palvelun luonteeseen avoimena julkaisuarkistona kuuluu myös se, että sen sisältämät aineistot ja metatiedot ovat pääsääntöisesti (ellei yksittäisten aineistojen kohdalla toisin sovita) vapaasti saatavilla sekä palvelun käyttöliittymän että sen tarjoamien teknisten rajapintojen kautta.

Seuraava taulukko selventää organisaatioiden vastuut ja roolit suhteessa julkaisuarkistossa käsiteltäviin henkilötietoihin.

Organisaatio ↓ / Rooli →	Henkilötietojen rekisterinpitäjä	Henkilötietojen käsittelijä
Kansalliskirjasto	<ul style="list-style-type: none"> – Julkaisuarkistoon kirjautuneiden henkilöiden käyttäjärekisteri. – Palvelun käyttäjistä kerätyt lokitiedot. 	<ul style="list-style-type: none"> – Julkaisuarkiston kautta saatavilla olevien, asiakasorganisaation aineistojen ja metatietojen sisältämät henkilötiedot. – Asiakasorganisaation omassa taustajärjestelmässään hallinnoiman henkilökunta- ja opiskelijarekisterin sisältämät henkilötiedot siltä osin, kuin ne siirretään julkaisuarkistoon käyttäjien tunnistamiseksi.
Asiakasorganisaatio	<ul style="list-style-type: none"> – Asiakasorganisaation julkaisuarkistoon tallentamien aineistojen ja metatietojen sisältämät henkilötiedot. – Asiakasorganisaation henkilökunta- ja opiskelijarekisteri, jota se hallinnoi omassa taustajärjestelmässään ja josta osa siirretään julkaisuarkistoon käyttäjien tunnistamiseksi. 	<ul style="list-style-type: none"> – Julkaisuarkistoon kirjautuneiden käyttäjien tiedot, joita käytetään palvelun käyttöoikeuksien hallinnoimisessa.

2. Määritelmät

- (a) *Tietosuojalainsäädäntö* tarkoittaa Suomessa ja Euroopan Unionissa kulloinkin voimassa olevaa ja sovellettavaa tietosuojalainsäädäntöä (mukaan lukien muttei rajoittuen yleiseen tietosuoja-asetukseen) sekä tietosuojaviranomaisten sitovia ohjeita ja määräyksiä.
- (b) *Sopimus* tarkoittaa Kansalliskirjaston ja asiakasorganisaation välillä allekirjoitettua julkaisuarkistoa koskevaa palvelusopimusta.
- (c) *Rekisteröity* tarkoittaa henkilöä (kuten asiakasta, työntekijää tai tietoaineiston tuottajaa), jonka Henkilötietoja sopijapuolet käsittelevät tämän liitteen ja Sopimuksen mukaisesti.
- (d) *Tietosuoja-asetuksen Voimaantulopäivä* tarkoittaa päivämäärää (25.5.2018), josta lukien asetuksen soveltaminen on alkanut.
- (e) *Laki* tarkoittaa tässä Liitteessä (i) mitä tahansa lakia tai sitä alempitasoista pakottavaa säädöstä, joka koskee sopijapuolta ja/ tai joka on voimassa ja jota sovelletaan alueella, jolla Sopimuksen mukaisia palveluita tarjotaan, Tietosuojalainsäädäntö mukaan luettuna ja (ii) mitä tahansa sitovaa tuomioistuimen määräystä, tuomiota tai päätöstä taikka soveltuvaa ohjetta, menettelytapaa, normia tai määräystä, joka sitoo sopijapuolta ja jonka antaneella viranomaisella on toimivalta sopijapuoleen tai sopijapuolen omaisuuteen tai liiketoimintaan liittyvissä asioissa.
- (f) *Henkilötiedot* tarkoittaa kaikenlaista tietoa, joka koskee tunnistettua tai tunnistettavaa luonnollista henkilöä niin kuin Tietosuojalainsäädännössä on tarkemmin määritelty.
- (g) *Henkilötietojen Tietoturvaloukkaus* tarkoittaa tietoturvaloukkausta, jonka seurauksena on siirrettyjen, tallennettujen tai muuten käsiteltävien Henkilötietojen vahingossa tapahtuva tai lainvastainen tuhoaminen, häviäminen, muuttaminen tai luvaton luovuttaminen taikka luvaton pääsy tietoihin.
- (e) *Tietosuojailmoitus* on julkaisuarkiston käyttöliittymään linkitetty tietoalue, jossa on kuvattu julkaisuarkistossa käsiteltävien henkilötietojen tyyppi ja rekisteröityjen ryhmät Tietosuojalainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Käsitteet, joita ei ole määritelty yllä, saavat saman merkityssisällön, jonka voimassa oleva Tietosuojalainsäädäntö niille antaa, ja näitä käsitteitä tulkitaan kulloisenkin Tietosuojalainsäädännön yleisen tulkinnan mukaisesti. Tässä Liitteessä käytettyihin käsitteisiin sovelletaan myös soveltuvin osin Sopimuksessa määriteltyjä käsitteitä.

3. Sopijapuolten yleiset oikeudet ja vastuut

- 3.1 Rekisterinpitäjä
  - käsittelee Henkilötietoja Lakia ja tämän liitteen ehtoja noudattaen
  - ilmoittaa Henkilötietojen käsittelyn tarkoituksen ja keinot
  - on velvollinen antamaan Henkilötietojen Käsittelijälle Henkilötietojen käsittelyä koskevia ohjeita, joiden on oltava sovellettavan Tietosuojalainsäädännön mukaiset
  - vahvistaa Sopimuksen/ muutossopimuksen allekirjoittamalla, että (i) tässä liitteessä säädetty käsittely täyttää Rekisterinpitäjän vaatimukset muun muassa suunniteltujen turvatoimien osalta ja että (ii) se on toimittanut Henkilötietojen Käsittelijälle kaikki tarvittavat tiedot ja ohjeet, jotta Henkilötietojen Käsittelijä voi käsitellä tietoja sovellettavan Tietosuojalainsäädännön mukaisesti.
- 3.2 Henkilötietojen Käsittelijä
  - käsittelee Henkilötietoja Lakia ja tämän Liitteen ehtoja noudattaen

- käsittelee Henkilötietoja ainoastaan Rekisterinpitäjän kulloinkin antamien kirjallisten ohjeiden mukaisesti, paitsi jos Henkilötietojen käsittelijään sovellettavassa Laissa toisin vaaditaan. Tällaisessa tilanteessa Henkilötietojen käsittelijän on välittömästi ilmoitettava ennen Henkilötietojen käsittelyä Rekisterinpitäjälle, jos Rekisterinpitäjän antamat ohjeet ovat puutteellisia tai jos Henkilötietojen käsittelijä epäilee niitä lainvastaisiksi taikka jos Henkilötietojen Käsittelijään sovellettavassa Laissa vaaditaan toimimaan Rekisterinpitäjien antamista ohjeista poikkeavalla tavalla. Henkilötietojen käsittelijän ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa ohjeista Rekisterinpitäjälle edellä mainituissa tilanteissa, jos ilmoittaminen on Lailla kielletty.
- sitoutuu käsittelemään ja toimimaan Henkilötietojen kanssa Lain ja Sopimuksen edellyttämällä tavalla sopimuksen päätyttyä.
- sitoutuu saattamaan Rekisterinpitäjän saataville kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen tässä sopimuksessa sovittujen ja Tietosuojasäännöksissä säädettyjen velvollisuuksien noudattamisen osoittamista varten, sekä sallimaan Rekisterinpitäjän tai muun Rekisterinpitäjän valtuuttaman auditoijan suorittamat tarkastukset ja osallistumaan niihin.

3.3 Henkilötietojen käsittelyä on lisäksi kuvattu ja yksilöity Sopimuksessa ja jäljempänä tässä Liitteessä.

4. Kirjanpito ja tietopyynnöt

- 4.1 Henkilötietojen käsittelijän on pidettävä Henkilötietojen käsittelijää sitovan Tietosuojalainsäädännön mukaisesti kirjaa kaikista Rekisterinpitäjän puolesta suoritetuista käsittelytoimista.
- 4.2 Henkilötietojen käsittelijän on Tietosuojalainsäädännön mukaisesti saatettava Rekisterinpitäjän saataville sellaiset tiedot, jotka ovat kohtuullisesti arvioiden tarpeellisia sen osoittamiseksi, että Henkilötietojen käsittelijä noudattaa henkilötietojen käsittelijöille Tietosuojalainsäädännössä säädettyjä velvollisuuksia. Tämä edellyttää, että Rekisterinpitäjä
- ilmoittaa Henkilötietojen käsittelijälle ilman aiheetonta viivästystä tietopyynnöstä;
  - huolehtii siitä, että kaikki Rekisterinpitäjän tietopyyntöjen yhteydessä hankkimat tai tuottamat tiedot pidetään ehdottoman luottamuksellisina (lukuun ottamatta henkilötietojen luovuttamista valvontaviranomaiselle tai muuta Laista johtuvaa luovuttamista)
  - huolehtii siitä, että tietopyyntö aiheuttaa mahdollisimman vähän häiriötä Henkilötietojen käsittelijän tai sen alihankkijan/alihankkijoiden toiminnalle.

5. Kustannukset

- 5.1. Sopijapuolet vastaavat kukin/kumpikin itse tämän Liitteen mukaisten velvollisuuksien täyttämistä aiheutuneista kohtuullisista kustannuksista mukaan lukien kohtien 3 ja 4 mukaiset kustannukset.

Selvyyden vuoksi sopijapuolet toteavat, että tavanomaiset tässä Liitteessä mainitut velvoitteet sisältyvät palveluun, ja että vain selkeästi palvelun ylittävistä sopijapuolelle

aiheutuneista kustannuksista voidaan veloittaa kohtuullinen korvaus toiselta sopijapuolelta.

6. Tekniset ja organisatoriset toimenpiteet

- 6.1 Henkilötietojen Käsittelijän on toteutettava asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet ja pidettävä ne voimassa Sopimuksen/Muutossopimuksen ajan.
- 6.2 Rekisterinpitäjän vastuulla on huolehtia, että Henkilötietojen käsittelijälle ilmoitetaan kaikista Rekisterinpitäjän toimittamiin Henkilötietoihin liittyvistä asioista (muun muassa riskiarviosta), jotka saattavat vaikuttaa tämän Liitteen mukaisesti käytettäviin teknisiin ja organisatorisiin toimenpiteisiin.
- 6.3 Henkilötietojen Käsittelijä huolehtii siitä, että kaikki sen alaisuudessa toimivat henkilöt, joilla on pääsy Henkilötietoihin, käsittelevät Henkilötietoja ainoastaan Rekisterinpitäjän ohjeiden mukaisesti, ellei Laki muuhun velvoita.

7. Alihankinta

- 7.1 Sopijapuolilla on oikeus käyttää alihankkijoita henkilötietojen käsittelijöinä. Jokaisesta alihankinnasta tulee olla kirjallinen sopimus, jossa alihankkijan tulee noudattaa samoja velvollisuuksia ja sitoumuksia kuin sopimuksessa, tässä Liitteessä ja Tietosuojalainsäädännössä. Sopijapuolet ovat vastuussa käyttämiensä alihankkijoiden työstä. Sopijapuolet ovat velvollisia säännöllisesti tarkkailemaan alihankkijoidensa suorituksia.
- 7.2 Toimiessaan käsittelijänä sopijapuolen tulee ilmoittaa käyttämistään alihankkijoista rekisterinpitäjäasemassa toimivalle toiselle sopijapuolelle. Sopijapuolet toteavat, että käsittelijänä toimivalla sopijapuolella on oikeus ilmoittaa käyttämistään alihankkijoista internetsivuillaan, ja että ilmoitus internetsivuilla ja internetsivujen päivittäminen katsotaan riittäväksi edellä tässä kohdassa tarkoitetuksi ilmoitukseksi käytetyistä alihankkijoista. Kuitenkin silloin, kun Henkilötietoja siirtyisi alihankkijan kautta EU:n/ETA:n ulkopuolelle, käsittelijänä toimivan sopijapuolen tulee ilmoittaa tällaisesta alihankkijasta rekisterinpitäjänä toimivalle sopijapuolelle erikseen kirjallisesti. Rekisterinpitäjänä toimivalla sopijapuolella ei ole oikeutta vastustaa alihankkijoiden käyttämistä, vaihtamista tai lisäämistä, mikäli alihankkijat noudattavat samoja velvollisuuksia ja sitoumuksia kuin Sopimuksessa ja tässä Liitteessä ja mikäli alihankkijat noudattavat Tietosuojalainsäädännön vaatimuksia. Mikäli alihankkijat jättävät noudattamatta samoja velvollisuuksia ja sitoumuksia kuin Sopimuksessa ja tässä Liitteessä tai rikkovat Tietosuojalainsäädännön vaatimuksia tai mikäli henkilötietoja siirtyisi alihankkijan kautta EU:n/ETA:n ulkopuolelle, on rekisterinpitäjänä toimivalla sopijapuolella oikeus vaatia kyseisen alihankkijan vaihtamista, ja tällöin kyseisen käsittelijänä toimivan sopijapuolen on vaihdettava alihankkija viivytyksettä. Mikäli käsittelijänä toimiva sopijapuoli ei vaihda alihankkijaa edellä tässä kohdassa tarkoitettussa tilanteessa kohtuullisen ajan kuluessa alihankkijan vaihtoa koskevan vaatimuksen esittämisestä, rekisterinpitäjänä toimivalla toisella sopijapuolella on oikeus irtisanoa Sopimus.

8. Henkilötietojen tietoturvaloukkaukset

Jos tapahtuu Henkilötietojen Tietoturvaloukkaus, Henkilötietojen Käsittelijän on siitä tiedon saatuaan ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava siitä kirjallisesti Rekisterinpitäjälle ja toimitettava sille tiedot Henkilötietojen Tietoturvaloukkauksesta.

9. Tietojen luottamuksellisuus

- 9.1 Henkilötietojen luottamuksellisuuteen sovelletaan mitä Sopimuksen kohdassa 10 on määrätty luottamuksellisuudesta. Lisäksi:
- 9.2 Sopijapuolet takaavat, että heidän työntekijänsä ja neuvonantajansa, joille Luottamuksellisia Henkilötietoja saatetaan paljastaa tai luovuttaa tämän kohdan 9 mukaisesti, noudattavat tätä Liitettä ja toimivat huolellisesti sen mukaisesti.
- 9.3 Tässä kohdassa 9 määrätty luottamuksellisuutta koskevat velvoitteet jäävät voimaan muutossopimuksen tai Sopimuksen päättymistilanteissa.

10. Henkilötietojen siirtäminen

Tarvittaessa Henkilötietojen Käsittelijällä on oikeus siirtää Henkilötietoja muihin maihin (Euroopan talousalueen ulkopuolella) edellyttäen, että siirto tapahtuu Tietosuojalainsäädännön mukaisesti, esimerkiksi käyttäen EU:n mallisopimuslausekkeita.

11. Erimielisyyksien ratkaiseminen ja korvaukset

Kukin tämän sopijapuolista vastaa itse sille tietosuojalainsäädännön mukaan kuuluvista velvollisuuksista, vahingonkorvausvastuista ja hallinnollisista sakoista.

Sopijapuolten keskinäiseen vahingonkorvausvastuuseen sovelletaan Sopimuksen vastuunrajoitusehtoja.

Tästä Liitteestä aiheutuvat tai siihen liittyvät erimielisyydet, riitaisuudet tai vaatimukset ratkaistaan ensisijaisesti neuvotteluteitse sopijapuolten välillä. Riidanratkaisumenettelyyn sovelletaan Sopimuksen riidanratkaisumenettelyä.

12. Henkilötietojen kuvaus ja yksilöinti

Julkaisuarkistossa olevat henkilötiedot on kuvailtu ja yksilöity julkaisuarkiston käyttöliittymään linkitetystä, päivitettävässä tietosuojailmoituksessa. Sopijapuolet toteavat, että kumpikin sopijapuoli vastaa oman henkilötietorekisterinsä Tietosuojailmoituksen ylläpidosta ja päivittämisestä.